

Ohje lomakkeen täyttämiseksi lapsia koskevien vaatimusten osalta

Jos lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta ei ole sovittu,

- a) vanhemmat voivat tehdä sopimuksen lapsen asuinpaikkakunnan sosiaalitoimessa lastenvalvojan luona.

TAI

- b) avioerohakemuksessa voidaan esittää osapuolten alaikäisten lasten huoltoa, asumista, tapaamisoikeutta ja elatusapua koskevia vaatimuksia. Hakemuksen voivat tehdä vanhemmat yhdessä tai toinen vanhemmista yksin. Eron jälkeisiin järjestelyihin löytyy apua vanhemmuussuunnitelmasta <https://stm.fi/vanhemmuussuunnitelma>.

1. Lapsen huolto

Jos lapsi on vanhempiensa yhteisessä huollossa, vanhemmat päättävät yhdessä lapsen kannalta merkittävistä asioista kuten lapsen asuinpaikasta, päivähoidosta, koulusta, terveydenhuollosta, nimestä, passista, uskonnosta jne.

Yksinhuoltaja päättää yksin näistä asioista.

2. Lapsen asuminen

Lapsi voidaan määrätä asumaan toisen vanhempansa luokse tai asumaan vuorotellen vanhempiensa luona. Vuoroasuminen edellyttää sitä, että lapsi viettää vähintään 40 % ajastaan toisen vanhempansa luona. Tällöin hakemuksessa tulee ilmoittaa, miten pitkän ajan lapsi on vanhempiensa luona ja milloin hän vaihtaa vanhemman luota toisen luokse.

Vuoroasumista haettaessa hakemuksessa tulee lisäksi ilmoittaa, kumman vanhemman luona on lapsen virallinen, väestörekisteriin ilmoitettava asuinpaikka.

3. Lapsen tapaamisoikeus

Jos lapsi asuu toisen vanhempansa luona, hänelle voidaan vahvistaa oikeus tavata sitä vanhempaa, jonka luona hän ei asu. Hakemuksessa tulee ilmoittaa, milloin ja miten usein lapsi tapaa vanhempansa.

4. Lapsen elatusapu

Elatusapu vahvistetaan yleensä kuukausittaisena euromääräisenä maksuna. Maksuvelvollisuus alkaa yleensä siitä päivästä, kun hakemus saapuu käräjäoikeuteen. Elatusapu voidaan kuitenkin erityisen painavista syistä vahvistaa vuoden ajalta ennen hakemuksen saapumista käräjäoikeuteen.

5. Lapsen kanssa käytävä keskustelu

Vanhempien erotessa lapsella on suuri tarve saada tietää, mitä hänen elämässään tulee tapahtumaan. Tehdessään päätöksiä lapsen tulevaisuudesta vanhempien tulee keskustella niistä lapsen kanssa, jos se on lapsen ikään ja kehitystasoon nähden mahdollista. Pääsääntöisesti tällaisen keskustelun käyminen on mahdollista vasta kouluikäisen lapsen kanssa. Vanhempien on otettava huomioon lapsen ajatukset ja toivomukset. Lapsen tehtävä ei ole kuitenkaan ratkaista asioita, vaan vastuu lapsen edun mukaisesta päätöksestä on vanhemmilla.